

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 19Co/168/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8117219125
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 05. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zlata Simková
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2019:8117219125.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Zlata Simkovej a členov senátu JUDr. Gabriely Világiovej a JUDr. Karola Krochtu v spore žalobkyne: E. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom E. XXX, v konaní právne zastúpená JUDr. Igorom Šafrankom, advokátom so sídlom vo Svidníku, Sovietskych hrdinov 163/66, proti žalovanému POHOTOVOSTĚ, s.r.o. so sídlom Pribinova 25, 811 09 Bratislava, IČO: 35 807 598, právne zastúpený: JUDr. Katarína Hegedúšová, advokátka so sídlom Majerníkova 3/A, 841 05 Bratislava, o vydanie bezdôvodného obohatenia 228,78 Eur a o určenie neprijateľnosti zmluvnej podmienky, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Prešov, č. k. 25Csp/186/2017 - 44 zo dňa 21.05.2018 takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok.

Žalobkyni p r i z n á v a voči žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu, o výške ktorých rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením.

o d ô v o d n e n i e :

1. Okresný súd Prešov (ďalej len „súd prvej inštancie“) napadnutým rozsudkom rozhodol, že cit.:
„I. žalovaný je povinný vydať žalobkyni bezdôvodné obohatenie vo výške 228,78 Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 228,78 Eur od 17.08.2017 do zaplata, do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku,
II. súd určuje, že zmluvná podmienka v Zmluve o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXX, z 21.07.2015, uvedená v bode 2., v znení „Odplata pri poskytnutí peňažných prostriedkov vo výške 98 Eur (ďalej len „odplata“), čo predstavuje ročnú percentuálnu mieru nákladov (RPMN) vo výške 28 %, ktorá sa vypočítala v zmysle zákona o spotrebiteľských úveroch podľa vzorca uvedeného vo Všeobecných podmienkach poskytnutia spotrebiteľského úveru a ktorú spotrebiteľ berie na vedomie.“ je neprijateľná a z tohto dôvodu neplatná,
III. priznáva žalobkyni právo na náhradu trov konania voči žalovanému v rozsahu 100 % vo výške, ktorá bude presne špecifikovaná osobitným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.“

2. Rozhodol tak o žalobe, ktorou sa žalobkyňa domáhala vydania bezdôvodného obohatenia voči žalovanému vo výške 228,78 eur s prísl. a určenia neprijateľnosti zmluvnej podmienky v bode 2. Zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXX zo dňa 21.07.2015. Prvoinštančný súd po vykonanom dokazovaní a citujúc ust. §§ 1 ods. 2; 2 písm. a), b), d); 9 ods. 1; 11 ods. 1 písm. b) z. č. 129/2010 Z.z.; §§ 52 ods. 1 - 4; 53 ods. 1 - 5; 451 ods. 1 a 2; 456 Občianskeho zákonníka; § 3 ods. 3 a 5 z. č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa a § 298 ods. 1 CSP v odôvodnení rozhodnutia okrem iného uviedol, že strany sporu dňa 21.07.2015 uzatvorili formulárovú zmluvu o spotrebiteľskom úvere, ktorou žalovaný ako veriteľ poskytol žalobkyni ako dlžníčke bezúčelový spotrebiteľský úver vo výške 350 Eur s dohodnutou úrokovou sadzbou 64 % ročne (224 Eur) a s odplatou vo výške 98 Eur, čo podľa zmluvy predstavuje RPMN 28 %. Celkové náklady spotrebiteľa tak boli vyčíslené na 672 Eur. V zmluve nie je ani

zmienka o uzatvorení dohody o splátkach. Tá je uzatvorená na osobitnej listine podpísanej účastníkmi v ten istý deň ako úverová zmluva, t. j. 21.07.2015. Uvedenou dohodou bola úverová zmluva zmenená tak, že žalobkyňa sa zaviazala zaplatiť žalovanému sumu 672 Eur v 12-tich mesačných splátkach po 56 Eur, počnúc dňom 28.08.2015. V tejto dohode je RPMN uvedená vo výške 281,64 %. Žalobkyňa platila v splátkach a celkom zaplatila žalovanému sumu 578,78 Eur.

3. Je nepochybné, že v predmetnej úverovej zmluve chýba údaj o predpokladoch použitých na výpočet RPMN, a preto je potrebné považovať úver za bezúročný a bez poplatkov. Súd zároveň poukázal na to, že údaj o výške RPMN je chybný, keďže je nižší ako údaj o úrokovej sadzbe, k čomu pri správnom výpočte nikdy nemôže dôjsť. Už aj z tohto dôvodu bolo opodstatnené žalobe o vydanie bezdôvodného obohatenia vyhovieť.

4. Súdu prvej inštancie uviedol, že je z jeho činnosti mu známe, že v úverových zmluvách žalovaného sa výška odplaty odvíja od výšky úveru. Napríklad zo spisu 11C 16/2015 zistil, že pri úvere 863,04 Eur bola odplata/poplatok 630,68 Eur, pri úvere 2 000 Eur poplatok činil 1 732 Eur (spis 11C 261/2015) a pri úvere 800 Eur bol poplatok 240 Eur (spis 11C 42/2012). V tomto spore pri úvere 350 Eur činila odplata 98 Eur. Odplata, ktorá má pokryť náklady na vypracovanie a uzatvorenie zmluvy o úvere však nemôže byť ovplyvnená výškou úveru, a to vedie k záveru o tom, že žalovaný sa týmto pomerne sofistikovaným spôsobom snažil opticky vyvolať dojem nižšej úrokovej sadzby, aj keď v skutočnosti odplata odvíjajúca sa od výšky úveru vo svojej podstate predstavuje úrok. Odplata 98 Eur predstavuje 28 % z úveru, pričom žalovaný to v zmluve označil ako RPMN, čo ale byť nemôže.

5. Spotrebiteľ by mal platiť odplatu za dodané skutočné plnenie, a preto musí byť predmet odplaty určitý a musí byť v primeranej výške. Ak tieto atribúty nie sú splnené, spôsobuje to značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, a teda ide o neprijateľnú zmluvnú podmienku. Nejedná sa totiž o prípad vylúčenia súdnej kontroly v zmysle § 53 ods. 1 vety druhej OZ, keďže odplata nepredstavuje hlavný predmet plnenia úverovej zmluvy (hlavný predmet je poskytnutie úveru za úrok, ako to vyplýva z § 497 Obchodného zákonníka), navyše nebola individuálne dojednaná (jej výšku stanovil žalovaný bez možnosti ovplyvnenia žalobkyňou).

6. O trovách konania súd rozhodol podľa § 262 a násl. v spojení s § 255 ods. 1 CSP. Žalobkyňa bola v konaní plne úspešná, preto jej súd priznal voči žalovanému plný nárok na náhradu trov konania, o výške ktorých rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením.

7. Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie žalovaný dôvodiac ust. § 365 ods. 1 písm. d), f) a h) Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) a namietajúc nepreskúmateľnosť rozhodnutia. Uviedol, že nie je naplnený predpoklad bezdôvodného obohatenia, keď nedošlo ani k úhrade istiny. Žalovaný pripísal fiktívnu platbu na zmluvu o spotrebiteľskom úvere pozostávajúcu z jednostranného zápočtu nakoľko bol zaviazaný rozhodnutím OS Prešov, sp. zn. 11C/351/2015 zo dňa 15.4.2016 v spojení s rozsudkom KS Prešov, sp. zn. 3Co/124/2016 zo dňa 03.11.2016 na úhradu sumy v celkovej výške 578,78 Eur voči žalobkyňi. Avšak žalobkyňa podala návrh na začatie exekučného konania na základe vykonateľného exekučného titulu, ktorým bolo spomínané rozhodnutie. Žalovaný ako povinný podal návrh na zastavenie exekúcie, pričom svoju argumentáciu oprel o jednostranný zápočet na sumu 578,78 Eur. Okresný súd Bratislava I Uznesením, sp. zn. 64Er/524/2017 -22 zo dňa 24.11.2017 námietkam povinného nevyhovel a zamietol ich, na základe čoho povinný (žalovaný) uhradil oprávnenému (žalobkyňi) sumu vo výške 578,78 Eur a zároveň odstránil fiktívnu platbu spočívajúcu v jednostrannom zápočte. Vychádzajúc zo znenia ustanovenia ust. § 137 písm. d) CSP je možné konštatovať, že CSP v zásade nepripúšťa určovacie žaloby o určenie právnej skutočnosti s výnimkou žalôb za podmienky, že to vyplýva z osobitného predpisu. Navrhol, aby odvolací súd rozsudok zrušil a vec vrátil súdu na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, resp. zmenil a žalobu zamietol. Zároveň si uplatnil náhradu trov konania, vrátane odvolacieho konania.

8. Žalobkyňa sa k odvolaniu žalovaného nevyjadřila.

9. Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) príslušný na rozhodnutie o odvolaní (§ 34 CSP) vzhľadom na včas podané odvolanie (§ 362 ods. 1 CSP) preskúmal napadnuté rozhodnutie, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 378, § 379 a § 380 CSP., vec prejednal bez nariadenia pojednávania (§ 385 CSP a contrario) s tým, že miesto a čas vyhlásenia

rozsudku oznámil na úradnej tabuli aj webovej stránke Krajského súdu v Prešove dňa 25.04.2019 a dospel k záveru, že odvolanie žalovaného nie je opodstatnené.

10. V odvolacom konaní z dispozičnej zásady vyplýva, že odvolací súd vec prejedná v takom rozsahu, v ktorom sa odvolateľ domáha prieskumu. Určením rozsahu napadnutia súdu prvej inštancie odvolateľ nielen vymedzuje to, ohľadne akých výrokov u rozhodnutia súdu prvej inštancie nastane suspenzívny účinok odvolania, ale súčasne stanoví aj medze, v ktorých má odvolací súd po stránke kvalitatívnej rozhodnutie súdu prvej inštancie preskúmať.

Odvolací súd v odvolacom konaní posúdil relevantnosť konkrétnych odvolacích dôvodov uplatnených žalovaným, to či súd prvej inštancie svoje rozhodnutia riadne odôvodnil, vychádzajúc z toho, že v odôvodnení rozhodnutia nemusí byť daná odpoveď na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní (Ústavný súd Slovenskej republiky, II. ÚS 78/05).

11. Súd prvej inštancie vychádzal zo skutkového stavu, ktorý má oporu vo vykonanom dokazovaní a vec aj správne právne posúdil. Odvolací súd si osvojuje odôvodnenie súdu prvej inštancie v celom rozsahu a na potvrdenie správnosti rozsudku a v súvislosti s odvolacími dôvodmi dopĺňa.

12. Podľa § 366 CSP, prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

a) sa týkajú procesných podmienok,

b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,

c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo

d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

13. Vo vzťahu k vydaniu bezdôvodného obohatenia jedinou odvolacou námietkou žalovaného bolo, že zo strany žalobkyne nedošlo ani k úhrade istiny.

14. Odvolací súd nepopiera pravdivosť skutkových tvrdení žalovaného, avšak v zmysle citovaného ust. § 366 CSP na tieto námietky v odvolacom konaní nemožno prihliadať.

15. Prostriedkami procesného útoku a prostriedkami procesnej obrany sú najmä skutkové tvrdenia, popretie skutkových tvrdení protistrany, návrhy na vykonanie dôkazov, námietky k návrhom protistrany na vykonanie dôkazov a hmotnoprávne námietky.

16. Ustanovenie § 366 CSP má základ v koncentrácii konania podľa § 153 a § 154 CSP. Prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany sú strany povinné uplatniť včas. Tieto prostriedky nie sú uplatnené včas, ak ich strana mohla predložiť už skôr, ak by konala starostlivo so zreteľom na rýchlosť a hospodárnosť konania. Prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany možno uplatniť najneskôr do vyhlásenia uznesenia, ktorým sa dokazovanie končí. Odvolací súd je viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil súd prvej inštancie okrem prípadov, ak dokazovanie zopakuje alebo doplní. Podľa § 384 ods. 3 CSP odvolací súd môže doplniť dokazovanie za podmienok uvedených v § 366 CSP.

17. Opravný prostriedok s právom novôt povoľuje subjektu prednášať nové skutočnosti a dôkazy. Uvedené znamená, že odvolací súd je aj počas odvolacieho konania povinný prihliadať na prostriedky procesného útoku a procesnej obrany, ktoré doteraz neboli použité, ale len vtedy, ak sa týkajú procesných podmienok, vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu, má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, alebo ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

18. V ostatných prípadoch prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany, ktoré strana neuplatnila v konaní pred súdom prvej inštancie, nie je možné uplatniť v odvolacom konaní. Uvedené sa vzťahuje aj na tento prípad, nakoľko žalovanému nič nebránilo v tom, aby skutočnosti a dôkazy týkajúce sa jednostranného započítania pohľadávok a teda aj skutočne zaplatenej sumy zo strany žalobkyne uviedol a predložil už v konaní pred súdom prvej inštancie, čo však neurobil.

19. K odvolacej námietke žalovaného v súvislosti s nemožnosťou domáhať sa určenia neprijateľnosti zmluvnej podmienky podľa ust. § 137 CSP odvolací súd konštatuje, že: „žaloba, ktorou sa žalobca (majúci v právnom vzťahu, ktorého sa vec týka, postavenie spotrebiteľa) domáha vyslovenia (určenia) neprijateľnosti zmluvných podmienok, resp. vyslovenia (určenia) ich neplatnosti z dôvodu neprijateľnosti, nie je určovacou žalobou v zmysle § 137 ods. 1 písm. c) C. s. p. Ide o osobitný druh žaloby patriacej spotrebiteľovi s cieľom domáhať sa proti porušiteľovi ochrany svojho práva pred neprijateľnými podmienkami na súde, ktorá má podklad v osobitných predpisoch (§ 53 ods. 1, ods. 4 a 5 a § 53a Občianskeho zákonníka, § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z.). V prípade takejto žaloby nie je preto potrebné tvrdiť a preukazovať naliehavý právny záujem“ (uznesenie Najvyššieho súdu SR z 28. marca 2019, sp. zn. 6 Cdo 27/2018).

20. Žiadne iné odvolacie námietky v súvislosti s vyhlásenou neprijateľnou zmluvnou podmienkou žalovaný neuviedol. Odvolací súd len pre úplnosť dodáva, že predmetná zmluvná podmienka už bola vyhlásená za neprijateľnú rozsudkom Okresného súdu Prešov č.k. 7Csp/7/2017 -62 zo dňa 20.09.2017 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove č.k. 21Co/15/2018 - 95 zo dňa 30.8.2018 a v tejto súvislosti poukazuje na ust. § 53a Občianskeho zákonníka.

21. Správnemu výroku o povinnosti žalovaného vydať žalobkyni bezdôvodné obohatenie a výroku o určení zmluvnej podmienky za neprijateľnú zodpovedá aj správny výrok o trovách konania. Za daného stavu odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdil (§ 387 ods. 1 a 2 CSP).

22. V odvolacom konaní nebol žalovaný úspešný. Naopak plne úspešná bola žalobkyňa, ktorej vznikol zásadne nárok na náhradu trov odvolacieho konania (v zmysle § 255 ods. 1 CSP v spojení s ust. § 396 ods. 1 CSP). Preto bolo rozhodnuté, že žalobkyni voči žalovanému sa priznáva náhrada trov odvolacieho konania v plnom rozsahu. Následne súdom prvej inštancie bude rozhodnuté o výške náhrady trov konania v zmysle ust. § 262 CSP.

23. Rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie **n i e** je prípustné.

Poučenie o dovolaní: Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. (§ 419 Civilného sporového poriadku, v ďalšom texte už len „CSP“)

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n). (§ 421 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).
Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie. (§ 422 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné. (§ 423 CSP)

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde. (§ 427 ods. 1 a 2 CSP)

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania ustanovených v § 127 Ods. 1 C. s. p. (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpísania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. (§ 429 CSP)

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania. (§ 430 CSP).